

sen pääoman mukaan, jonka rakennus on tullut maksamaan ja jonka kuolekseen lasketaan kohtuullinen korke. Yhtymisen liikeyritteliäisyys ei jaksakaan pysyä väestön lisääntymisen kanssa rinnan, vaan kasvavissa kaupungeissa on asuntopula aivanen, jonka vuoksi kuntien on velvollisuus ryhtyä tarmokkaaseen toimeen asuntopulan poistamiseksi.

Ulkomaalla on erinäiset kunnat ryhtyneet toimenpiteisiin asuntojen tarfastukseen nähden. Adolf Damaschke kertoo kirjassaan kunnallispolitiikan tehtävistä esimerkkejä, miten kuntien on ollut pakko ryhtyä asettamaan erinäisiä wirastoja asuntotarfastusta varten ja miten nämä wirastot ovat saaneet ilmi hämmästyttävää väärinkäytöksiä asunnon vuokrauksen alalla. Niinpä kerrotaan esimerkkinä Strassburgin kaupungista, miten siellä erästä talosta, joka oli ostettu 7,000 Rmk. hinnalla, omistaja sai koko talosta vuokraa 700 Rmk. mutta vuokraaja puolestaan vuokraji huoneita ja kiskoi vuokrana kofonaista 2,200 Rmk. vuodesja.

Asunnon tarfastajat voivat antaa ilmi tällaisia väärinkäytöksiä sekä vuokrien nylkemiseen että asuntojen huonouteen nähden, ja vaatia syyllisiä edeswastuuseen. Mutta erittäin tärkeätä on asunnon tarfastus siellä, missä tehdään kotityötä, josta tarttuneet taudit työn mukana jitten lewenevät ympäri.

Asunnon tarfastusta pitäisi ruveta vaatimaan ei ainoastaan kaupungeissa, mutta myös maaseudulla. Josin ei maalla ole epäkohdat ehkä niin räikeitä, mutta tyllä sielläkin niitä löytyy. Kaupunkikunnissa olisi myös ryhdyttävä perustamaan kunnallisia vuokrantomistoja, ne ehkä voisivat jonkun verran pitää asunto- ja vuokrahuhteita siellä. Välitysten yhteydessä olisi helppo myös tarfastaa asunnot, samalla kun ne ilmoitetaan vuokrattavaksi. Asunnon välityksliikkeestä olisi erittäinkin Helsingissä suuri etu, sillä toimistosta saisi warmat tiedot asunnon suuruudesta, vuokrasta y. m. sekä onko se vielä vapaa, joten monet jalkawaiwat jäästyji.

Ensi kerralla kuntien tehtävästä elintarpeiden hankinnassa.
Miina G.

Ernst Lampén: Lapsekasta.

Rauhankongressi Tukholmassa on pidetty suuren osanoton vallitessa. Ne, jotka ovat vaatineet aseitten riisumista kaikissa tapauksissa, jotka ovat pitäneet nykyajan ihmisille häpeällisenä harjaantumista toisen valtion kansalaisten murhaamiseen, ne ovat olleet »utopisteja», mutta ne, jotka ovat puhuneet varustuksien vähentämisen puolesta, ne ovat olleet omasta mielestään muka realipolitiikkoja. Niin syvällä me olemme vielä eläimellisyydessä, että järjestelmällisistä murhista luopuminen on utopia.

Jokainen järki-ihminen nykyaikana tunnustaa sisimmässä sydämessään, että sodat ovat raakalaisaikain inhoitavien perintö, mutta sotien lopettaminen on useimman mielestä sittenkin mahdotonta. Niiden joukossa, jotka tätä väittävät, ovat myöskin Europan ja Amerikan kristityt. Heillä on niin hyvä tuki raamatussaan. Siellä Jehova takaa pilvisissä kärkeissään päättää surmata sen ja sen kansan ja komentaa oman kansansa ulos panemaan toimeen tuomionsa. Ja ankarasti hän valvoo, että murhat toimitetaan perusteellisesti. Jos Jumala sotia panee alulle, kuinka eivät sitte häntä pelkäävät uskovaiset. Milloin ikinä vanhoilliset puolueet, joitten kantajoukkoina aina uskovaiset ovat, pääsevät maan asioita hallitsemaan, silloin on vaino ja sorto ja sodat lähellä.

Mutta Tukholmassa olivat uskovaiset varuillaan, ja tahotoivat äänensä kuuluville kongressissa edes jollakin tavalla. Onhan raamatussakin viides käsky, joka sanoo: »ei sinun pidä tappaman», vaikka Jehova raamatun muilla sivuilla

sivuuttaa tämän perustuslain, joka vaan on tekopyhä koriste siinä kirjassa, ja huutaa ukkosenäänellä: sinun pitää tappaa naapurisi. Niin, Tukholman uskovaiset panivat kongressin alkajaisissa toimeen joukon jumalanpalveluksia, joissa rukoiltiin sodan jumalata Jehovaa. Kaikki olisi sujunut hyvin, jollei eräs pastori Lundista olisi päästänyt suustaan lapsekasta huokausta. Hän huudahti: »miksi ei kukaan kongressissa pidä luentoa kristillisyydestä ja rauhanaatteesta?»

Niin todellakin, miksi ei? Siksi, ettei kukaan kongressin jäsenistä ole harjaantunut nuoralla tanssimiseen. Kuka voisi menestyksellä suoriutua sellaisesta luennosta. Saarnastuoleistahan joka sunnuntai rukoillaan Jumalan suojelemaan oman maan sotajoukkoja maalla ja merellä. Kuka voisi kristillisyyden nimessä saarnata aseitten riisumisesta! Kristus itse uhkaa tulla suuren — *taivaallisen* sotajoukon etunenässä kurittamaan meitä, hänen muka lapsiaan. *Siis sielläkään ei riisuta aseita!* (Katso Matteus 25). Voiko siis kristillisyydestä ja rauhanaatteesta puhuakaan samalla kertaa? Ei, ne ovat ristiriitaisia käsitteitä. Lundin pastori päästi suustaan lapsekkaan sanan. Kristillisyyden suurimpia häpeäpilkkujahan juuri on, ettei se rauhanaatetta aja ei sanoilla eikä töillä. Missä on sodittu innokkaammin kuin kristikunnassa.

Vasta sitte kun Europan kansat ovat päättävästi kääntäneet selkensä raamatulle jumalallisena ilmestyskirjana, vasta sitte kun tosi sivistynyt järki ja sydän pääsevät ohjaamaan ihmiskunnan kehitystä, vasta sitten voi ruveta puhumaan inhimillisyyden aikakaudesta. Raamattu on hämärän muinaisuuden luoma ja sen siveysoppi on oman aikansa mukaista. Sen vanavedessä kulkee itku ja huokaus, kansojen riita ja tora. Nykyisen kulttuurin tehtävä on riistää tältä kirjalta ojennusnuoran merkitys.

»Päivästä».

Taistelu sosialismia vastaan ja uskonto.

Sitä mukaa kun sosialismi saavuttaa voittoja, sitä mukaa se rupeaa peloittamaan porwarillisia. Ja meillä on sosialismin voittokulku saanut porwarilliset enjin hämmästyttämään, mutta myöhemmin kun näkiwät sen pyyhäileväksi, raivostumaan. Ja kauvan siten on julistettu täysi tota sosialismia vastaan, jossa jodassa nyt kuten katisissa taiste-luisja luokkaeduista ei häikäillä käytetä uskontoa. Ranskan Tahto kertoo miten askettain Jyväskylässä pidetyssä pappeinkokouksessa on m. m. keskusteltu siitä, mitä pappien saarnain pääasiasja pitäisi siältää nyhtäitana. Ryhmyksen alusti tohtori Maunu, joka lausui, että saarnojen tähty olla kunkin aikaf. olojen mukaan jowitetut. 18 wuosijata oli walistuksen wuosijata, 19 kansallisuusryhmysten ja 20 on sosialismin wuosijata. „Sentähden“, lausui jumaluusoppinut, „tähty saarnan nyhtään olla parannuspuhetta sosialismista ja sen synneistä. Mutta siihen waaditaan, että firfonmiehet owat perehtyneet näisjä ryhmyksisjä liikkumaan ja että he rohfeasti taistelewat sosialismin paheita, tappe-luita, murhia, laisluutta j. n. e. vastaan“.

Sengelliset herrat hywäksyiwät mielihywällä alustajan esittämät ajatukset.

Että papisto on aina ollut edistykseen wastustaja on tylläkin tunnettu. Mutta että he julkisissa kokouksissaan päättävät ruveta saarnaamaan sosialismin oppeja vastaan, on tofi niin pakkaa, että sen pitäisi herättää jofaisen uskowaisen ajattelemaan, eikö uskontoa sittenkin käytetä luokkaetujen palwelukseen. Ratselfaamme asiata lähemmin. Uskonnon opettajan pitäisi jelowaman autuuden oppia yhtäläisesti kaikille,

Jamoin rikkaille kuin köyhille, mutta miten menettelee meidän papisto? Että opettaja pukee puheensa ajan hengen mukaan, on luonnollista, mutta se henki ei saa olla luokkaetuja ajawaa, waan sen pitäisi olla luokkaetujen yläpuolella. Että nykyinen sefajorron aika olisi alkujaan sosialismista, on toki jotain niin typerää että tähtyy ihmetellä sanojain häikäilemättömyyttä sitä sanoessaan. Ensimmäinen, henkilö keneltä allekirjoittanut kuuli väitteen ettei muka ole taiwasta eikä helwettä, ei jumalaa eikä perfelettä, ei ollut sosialisti, waan täydellinen — kapitalisti. Ja huomasi jo silloin, ja olen sittemmin yhä warmistunut huomiossani, että porwaristosja useimmat owat vapaa-ajattelijoin. Toisin eiwät he uskalla olla oma itsensä, waan tahtowat omien maallisten etujensa wuoksi näyttäytyä kuin olisiwat he uskowaisia. Kuwaawata niistä piireistä on erään maatalan omistajan rouwan sanat, kun hän meni kirkkoon. Hän sanoi: „me emme tarwitse uskontoa, sillä meillä on meidän siwistyskemme, mutta meidän on pakko joskus mennä kirkkoon alustalaistemme tähden. Sillä mikä heitä pitäisi kurisja, jos ei uskontoa olisi“. Niin, mikä heitä pitäisi kurisja, siinäpä se juuri onkin. Uskonto jowellutettuna kapitalin palvelukse on paras poliisi, mitä omistawa luokka tarwitsee, ja papisto tekee näyrästi orjowoudin wirtaa. Että papisto tämän hymmärtää, on ilmeistä, mutta kun siitä hywin maksetaan, niin mitäpä ei ihmiset tee makson tähden. Sillä jos papit eiwät saarnaisi etujensa mukaan, niin silloin he kääntäisiwät saarnansa kären epäuskon ja jumalankieltäjain alkujuurta vastaan, se on yläluokan epäuskoa ja paheita vastaan. Mutta niistä waioletaan wijusti. Kuwaawata on se waino, jota papiston puolelta on harjoitettu porwarillisia awioliittoja vastaan, ja jossa on menty niin pitkälle, että on yritetty kirkonkokoouksen nimesjä kieltää talonomistajia wuokraamasta huoneita pariskunnille, jotka eiwät olleet kirkollisessa awioliitosta. Mutta samalta taholta ei lausuttu mitään pahesumista niille isännille, jotka wuokraawat huoneensa ammattihaureutta harjoitawille tai niille kristillisessä awioliitosja olewille, jotka samalla tietäwästi eliwät kaks- tai kolmiawioisuusessa. Näin yskintertaisen järjen kannalta katsottuna pitäisi todellisen rakauden perusteella rakennetulla awioliitolla kirkonmiestenkin

filmissä oleman parempi leima kuin niillä, jotka owat wanneet myötä- ja wastoinfäymiesjä rakastawansa yhtä ainoata, mutta wannotuista waloista huolimatta aiwan julttisesti eläwät moniawioisuusessa. Mutta näin ei ajattele meidän papisto, sillä sen käsitystannan mukaan saa ihminen elää miten tahanja, kun waan antaa papistolle heidän ulkonaisen arwonja. Ja sen antaa porwaristo miellään, sillä papisto on heille wälttämätön liittolainen tässä kapitalisessa yhteiskunnassa.

Papisto saarnaa aiwan raamatun mukaan, ettei pidä leskiltä ja orwoilta wiedä heidän osansa. Kuinka suurelta iwalta tämä saarna tuntuukaan silloin, kun samat papit lähetysjuhilla wetoawat köyhiin repaleisiin kuulijoihinsa, kehoittaen heitä antamaan roponja lähetyshön hywäksi, ja kun papilla on ottaa vastaan wanhalta yskinäiseltä mummolta hänen ainoan hymmenmarffasensa, jonka mummo niin kipeästi olisi itse tarwinnut, waan jonka hän papin kehoituksesta luowutti pakanain pelastamiseksi, niin tustkin woi si kiwettynein kapitalisti tunnottomammin käyntyä riistettävää koftaan.

Socialismi on papistolle ja porwaristolle yhteinen wihollinen, sillä se iskee yhtä armottomasti molempien wärinkäytöksiä vastaan, siksi onkin wastustus yhtenäistä. Ja niin kauwan kun kansa usko, että papit owat pyhien orakelien wartioita, ja että heidän äänenjä on kuin jumalan ääni, niinkauwan riemuitsewat myös kapitalistit woiwastaan. Eiköhän 20 wuosijata, samalla kun se on socialismin wuosijata, ole myös waltiofirmon kufistumisen wuosijata.

Mina S.

Etevä jumaluusoppinut ja itämaisten olojen sekä kielten tutkija Gunkel lausuu: »niitä henkilöitä, jotka vielä uskovat raamatun tarinoin, kuten esim. syntiinlankeemukseen, täytyy pitää henkisesti alaikäisinä».

